

## ΤΡΙΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

## ΒΗΜΑ 23

|          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 23A      | Ο τέλειος μέλλοντας, η υποτακτική Β και η προστακτική Β έχουν το ίδιο θέμα: το θέμα του αορίστου. (Βήμα 17, Γραμματική - Ο Αόριστος)<br>Οι καταλήξεις διαφέρουν. Στο 2 <sup>ο</sup> πρόσωπο ενικού ο τέλειος μέλλοντας και η υποτακτική Β λήγουν σε <b>-εις</b> και η προστακτική Β σε <b>-ε</b> (κλείσει). Στο 2 <sup>ο</sup> πρόσωπο πληθυντικού ο τέλειος μέλλοντας και η υποτακτική Β λήγουν σε <b>-ετε</b> και η προστακτική Β σε <b>-τε</b> (κλείστε), εκτός από ορισμένες εξαιρέσεις (βλέπε Βήμα 23, Γραμματική 2 & Βήμα 24, Γραμματική 1).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 23B      | 1.Λ, 2.Σ, 3.Σ, 4.Λ, 5.Λ, 6.Σ, 7.Σ, 8.Λ, 9.Σ, 10.Λ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 23.1.α   | Ελεύθερη.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 23.1.β.  | Ελεύθερη.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 23.2.    | Βλέπε Βιβλίο 23.1.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 23.3.    | 1.Η κυρία Ροδάκη θέλει να κλείσει ένα ραντεβού με το γιατρό. 2.Ο γιατρός δέχεται τρεις φορές την εβδομάδα. 3.Ο γιατρός δέχεται τα απογεύματα πέντε με εννέα. 4.Η κυρία Ροδάκη μπορεί να πάει σήμερα στις έξι και μισή. 5.Τη ρωτάει: «Τι έχετε; Είστε άρρωστη;» 6.Βήχει, πονάει ο λαιμός της και έχει πονοκέφαλο. 7.Ναι, πήρε φάρμακο / ένα σιρόπι για το βήχα. 8.Της λέει: «Ελάτε μαζί μου, παρακαλώ. Καθίστε.» 9.Της λέει: «Πάρε την πίεση της κυρίας Ροδάκη και φέρε το θερμόμετρο.» 10.Έχει τριάντα οκτώ και ένα. 11.Έχει και πίεση. 12.Θέλει να δει το λαιμό της. 13.Της λέει: «Ανοίξτε το στόμα σας. Κάντε α...α...α και βήξτε δυνατά.» 14.Όχι, η κυρία Ροδάκη δεν έχει πνευμονία. 15.Πρέπει να αρχίσει αμέσως ένα αντιβιοτικό γιατί δεν έκανε ακόμα το εμβόλιο της γρίπης. 16.Πρέπει να συνεχίσει το σιρόπι για το βήχα και να πάρει βιταμίνες. 17.Πρέπει να το πάρει τουλάχιστον για μια βδομάδα. 18.Δύο φορές την ημέρα. 19.Έχει βιβλιόριο και το χρειάζεται για να γράψει ο γιατρός τα φάρμακα. 20.Της λέει: «Περαστικά σας». |
| 23.4.    | Ελεύθερη.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 23.5. α. | 1.ε, 2.κ, 3.δ, 4.α, 5.β, 6.θ, 7.ζ, 8.η, 9.γ, 10.ι.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 23.5.β.  | 1.α, 2.α, 3.α, 4.β, 5.β, 6.α, 7.β, 8.α, 9.α, 10.β.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 23.6.    | Ελεύθερη.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 23.7.    | 1.Περάστε, Βγάλτε, ξαπλώστε, 2.ελάτε, Καθίστε, φάτε, Πηγαίνετε, πλύντε, 3.πιάσε, τρέξε, Δώσε, Πάρε.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 23.8.    | 1.Ανοίξε, Κλείσε, 2.Αναψε, Σβήσε, 3.Φέρε, Πήγαινε, 4.Στρίψτε, προχωρήστε, στρίψτε, περάστε.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 23.9.    | 1.πάρε, 2.Πάρε, 3.σταμάτησε, 4.Πέρασε, 5.προχώρησε, 6.στρίψε, 7.Συνέχισε, 8.στρίψε.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 23.10.   | 1.Πλύντε, 2.Κόψτε, 3.Κόψτε, 4.Βάλτε, 5.Προσθέστε, 6.Κόψτε, 7.Ρίξτε, ανακατέψτε.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 23.11.   | Βλέπε Βιβλίο 23.9.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 23.12.   | 1.(το) αυτί, 2.(το) γόνατο, 3.(το) δάκτυλο, 4.(το) κεφάλι, 5.(η) κοιλιά, 6.(ο) λαιμός, 7.(τα) μαλλιά, 8.(το) μάτι, 9.(η) μέση, 10.(η) μύτη, 11.(η) πλάτη, 12.(το) πόδι, 13.(το) πρόσωπο, 14.(το) στήθος, 15.(το) στόμα, 16.(το) στομάχι, 17.(το) φρύδι, 18.(το) χέρι, 19.(τα) χείλια, 20.(ο) ώμος.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 23.13.   | 1.Με πονάνε τα χέρια μου. 2.Με πονάει το στομάχι μου. 3.Με πονάνε τα πόδια μου. 4.Με πονάει η μέση μου. 5.Με πονάνε τα δόντια μου. 6.Με πονάει η κοιλιά μου. 7.Με πονάει ο λαιμός μου. 8.Με πονάει το κεφάλι μου. 9.Με πονάνε τα μάτια μου. 10.Με πονάνε τα αυτιά μου.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 23.14.   | Ελεύθερη.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 23.15.   | Ελεύθερη.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 23.16.   | Ελεύθερη.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 23.17.   | Ελεύθερη.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 23.18.   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>-ε</b> / <b>-τε</b>: δώσε / δώστε, βάλε / βάλτε, πάρε / πάρτε, στείλε / στείλτε, φάε / φάτε, φέρε / φέρτε.</li> <li>• <b>-ε</b> / <b>-ετε</b>: κάνε / κάνετε &amp; κάντε, μάθε / μάθετε, μείνε / μείνετε, περίμενε / περιμένετε, πήγαινε / πηγαίνετε, φύγε / φύγετε.</li> <li>• έλα / ελάτε, κάθισε &amp; κάτσε / καθίστε &amp; κάτσετε.</li> <li>• βγάλε / βγάλτε, πλύνε / πλύνετε &amp; πλύντε.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 23.19.   | 1.Πλύνε / Πλύνετε & πλύντε, 2.Κλείσε / Κλείστε, 3.Περίμενε / περιμένετε, 4.Κάνε / Κάνετε & Κάντε, 5.Κάθισε / Καθίστε & Κάτσετε, 6.Φύγε / Φύγετε, 7.Ελα / Ελάτε, 8.Πάρε / Πάρτε, 9.Στείλε / Στείλτε, 10.Φάε / Φάτε.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 23.20.   | Λάθος : 1.β.μάθεις, 2.α.φέρεις, 3.γ.πάτε, 4.α.δώσεις, 5.α.ακούτε, 6.α.έρθεις, 7.γ.φύγετε.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 23.21.   | 1.Με πονάει το χέρι μου. 2.Με πονάει το δάχτυλό μου. 3.Σας πονάει το στήθος σας. 4.Τους πονάει το στομάχι τους. 5.Την πονάνε τα γόνατά της. 6.Τον πονάει ο αγκώνας του. 7.Μας πονάνε τα πόδια μας. 8.Σε πονάει η κοιλιά σου. 9.Με πονάει το κεφάλι μου. 10.Την πονάει η μέση της.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 23.22.   | Ελεύθερη.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 23.23.   | απάντησε, απαντήστε, αγόρασε, αγοράστε, καλέστε, κάλεσε, ακούστε, άκουσε, περιμένετε, περίμενε, πηγαίνετε, πήγαινε, έλα, ελάτε, φύγετε, φύγε, καθίστε, κάθισε, πλύνε, πλύντε, φέρτε, φέρε, φόρεσε, φορέστε, συνέχισε, συνεχίστε, φώναξε, φωνάξετε, ανακατέψτε, ανακάτεψε.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 23.24.   | <p><b>Πώς θα φτιάξω τζατζίκι; (Από τον Ηλία Μαμαλάκη)</b></p> <p><b>Υλικά:</b> 1 κιλό γιαούρτι, 1 φλιτζάνι του καφέ λάδι, 2 κουταλιές της σούπας ξίδι, 1 μεγάλο αγγούρι, 4 σκελίδες σκόρδο, 1 φλιτζάνι του τσαγιού άνηθο ψιλοκομμένο, 1 φλιτζάνι του καφέ δυόσμο ψιλοκομμένο, αλάτι.</p> <p><b>Εκτέλεση:</b> Πλύνετε καλά το αγγούρι με τη φλούδα του. Τρίψτε το αγγούρι στον τρίφτη από τη χοντρή πλευρά. Αλατίστε και αφήστε το αγγούρι να σουρώσει για 15 λεπτά περίπου. Σφίξτε το αγγούρι με το χέρι για να φύγει το νερό. Βάλτε το γιαούρτι σ' ένα μεγάλο μπολ. Ρίξτε μέσα το αγγούρι και ανακατέψτε καλά. Καθαρίστε και λιώστε το σκόρδο μαζί με λίγο αλάτι μέχρι να γίνει κρέμα. Ρίξτε το σκόρδο μέσα στο γιαούρτι. Ανακατέψτε καλά. Προσθέστε το λάδι και το ξίδι. Αλατίστε λίγο, ρίξτε τον άνηθο και το δυόσμο και ανακατέψτε. Σερβίρετε σε μπολ. Βάλτε από πάνω λίγο λάδι και μαύρες ελιές.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 23.25.α. | <p>1.Σ, 2.Λ, 3.Λ, 4.Σ, 5.Σ.</p> <p><b>ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ 23.25.α. - Στα Επείγοντα (1)</b></p> <p>A: Καλημέρα σας. Θα ήθελα, παρακαλώ, να δω έναν παθολόγο.</p> <p>B: Βεβαίως. Τι έχετε;</p> <p>A: Με πονάει το στομάχι μου. Αισθάνομαι χάλια.</p> <p>B: Καλά θα πω στον παθολόγο να σας δει σε λίγο.</p> <p><i>Μετά από μία ώρα.</i></p> <p>A: Σας παρακαλώ, περιμένω εδώ και μία ώρα έναν παθολόγο και δε νιώθω καθόλου καλά. Πονάω. Σας είπα, πονάει το στομάχι μου και τώρα έχω και πονοκέφαλο. Επίσης άρχισε να με πονάει και η κοιλιά μου και δεν αισθάνομαι καθόλου καλά.</p> <p>B: Εντάξει, εντάξει. Περιμένετε παρακαλώ.</p> <p>A: Μα δεν καταλαβαίνετε; Δε μπορώ να περιμένω άλλο. Σας λέω νιώθω χάλια, έχω και πυρετό.</p> <p>B: Ο γιατρός εξετάζει τώρα μια κυρία. Αμέσως μετά είστε εσείς.</p> <p>A: Είμαι άρρωστος, σας λέω. Δεν μπορώ άλλο.</p> <p>B: Ορίστε, ο γιατρός τελείωσε. Περάστε μέσα...</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 23.25.β. | 1.γ, 2.δ, 3.ε, 4.β, 5.α.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 23.25.γ. | <p>1.πυρετό, λαιμός, 2.στήθος, καρδιά, 3.πόδι, μέση, 4.δόντι, στόμα, 5.μάτι, εξετάσεις.</p> <p><b>ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ 23.25.β. - Στα Επείγοντα (2)</b></p> <p>1. Ασθενής Α - Γιατρέ μου, αισθάνομαι χάλια. Βήχω, έχω πυρετό και πονάει ο λαιμός μου. Τι να κάνω;<br/>- Πρέπει να πάρετε σιρόπι για το βήχα και φάρμακο για τον πυρετό.</p> <p>2. Ασθενής Β - Αισθάνομαι έναν πόνο στο στήθος και είμαι συνεχώς κουρασμένος. Τι πρέπει να κάνω;<br/>- Πρώτα απ' όλα κάντε αυτές τις εξετάσεις για την καρδιά σας. Πρέπει να κάνετε και δίαιτα.</p> <p>3. Ασθενής Γ - Αχ, γιατρέ μου, το πρωί έπεσα και χτύπησα το πόδι μου. Με πονάει πολύ και η μέση μου. Τι πρέπει να κάνω;<br/>- Λοιπόν, κάντε πρώτα μια ακτινογραφία στο πόδι σας κι ελάτε πάλι εδώ. Πάρτε κι αυτό το φάρμακο για τον πόνο.</p> <p>4. Ασθενής Δ - Με πονάει πάρα πολύ το δόντι μου. Μπορείτε να το δείτε;<br/>- Έλα μέσα, παιδί μου, κάθισε στην πολυθρόνα. Άνοιξε το στόμα σου. Α, έχεις δίκιο! Το δόντι σου έχει πρόβλημα! Τρως πολλά γλυκά, ε;</p> <p>5. Ασθενής Ε - Γιατρέ μου, δε βλέπω καλά από το δεξί μου μάτι. Δεν μπορώ να διαβάσω. Ούτε τηλεόραση βλέπω καλά.<br/>- Πρέπει να κάνετε εξετάσεις. Καθίστε εδώ και διαβάστε τον πίνακα. Θα πάρω και την πίεση του ματιού σας.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 23.26.   | 1.δ, 2.ε, 3.α, 4.β, 5.γ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 23.27.   | Ελεύθερη.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 23.28.   | Ελεύθερη.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 23.29.   | <p><b>Βάλε κι άλλο πιάτο</b></p> <p><b>Βάλε</b> κι άλλο πιάτο στο τραπέζι,<br/><b>βγάλε</b> από την πόρτα το κλειδί.<br/>Το παιδί ξανάρχισε να <b>παίζει</b>,<br/>το κανάρι <b>πάλι</b> κελαηδεί.</p> <p><b>Βάλε</b> κι άλλη αγάπη στο τραπέζι,<br/><b>κάποιος</b> πονεμένος θα βρεθεί.<br/>Το <b>παιδί</b> ξανάρχισε να παίζει,<br/>το κανάρι <b>πάλι</b> κελαηδεί.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p><b>Άνοιξε</b> στο <b>φως</b> το παραθύρι,<br/><b>δέσε</b> μια <b>κορδέλα</b> στα μαλλιά.<br/>Βάλε το <b>λουλούδι</b> στο <b>ποτήρι</b><br/>να γεμίσει η κάμαρη <b>ευωδιά</b>.</p> <p>Βάλε κι <b>άλλο</b> πιάτο στο <b>τραπέζι</b>,<br/>βγάλε από την <b>πόρτα</b> το κλειδί.<br/>Το <b>παιδί</b> <b>ξανάρχισε</b> να παίζει,<br/>το <b>κανάρι</b> <b>πάλι</b> κελαηδεί.</p> |